

Wittand

Jack London

Over de auteur

Jack London (1876–1916) behoort tot de meest invloedrijke en gelezen Amerikaanse schrijvers van de moderne literatuur. In een relatief kort leven bouwde hij een indrukwekkend oeuvre op dat avontuur, sociale kritiek en filosofische reflectie op unieke wijze samenbrengt. Zijn romans en verhalen worden gekenmerkt door een intense betrokkenheid bij de natuur, een scherp inzicht in menselijke drijfveren en een diep gevoel voor rechtvaardigheid en strijd. Londons werk is onlosmakelijk verbonden met zijn eigen levensverhaal. Afkomstig uit een bescheiden milieu kende hij al op jonge leeftijd armoede, zware arbeid en onzekerheid. Hij werkte als fabrieksarbeider, zeeman, landloper en goudzoeker tijdens de Klondike-goudkoorts. Deze ervaringen vormden niet alleen zijn wereldbeeld, maar gaven zijn schrijven een zeldzame authenticiteit. De ontberingen, risico's en morele dilemma's waarmee zijn personages worden geconfronteerd, zijn vaak rechtstreeks ontleend aan zijn eigen leven. In romans als *The Call of the Wild* en *White Fang* (*Wittand*) onderzoekt Jack London de verhouding tussen beschaving en instinct. De natuur verschijnt daarbij niet als een idyllisch decor, maar als een onverbiddelijke kracht die mens en dier op de proef stelt. Overleven vereist aanpassing, moed en soms het loslaten van morele zekerheden. Deze thematiek geeft zijn avonturenverhalen een existentiële diepgang die verder reikt dan louter spanning en actie.

Naast zijn avonturenromans schreef London ook sociaal en psychologisch geladen werken, waaronder *Martin Eden*, waarin hij de spanningen tussen individuele ambitie, kunstenaarschap en maatschappelijke erkenning blootlegt. Zijn belangstelling voor socialistische ideeën en sociale ongelijkheid komt in veel van zijn teksten duidelijk naar voren. London had een scherp oog voor de machtsverhoudingen binnen de samenleving en voor de kwetsbaarheid van het individu binnen economische en sociale structuren. Meer dan een eeuw na zijn overlijden blijft Jack London een vaste waarde binnen de wereldliteratuur. Zijn boeken worden wereldwijd herdrukt, vertaald en gelezen door nieuwe generaties lezers. De combinatie van avontuur, menselijke kwetsbaarheid en maatschappelijke reflectie maakt zijn werk tijdloos en blijvend relevant. Jack London is niet alleen een schrijver van meeslepende verhalen, maar ook een chroniqueur van de menselijke conditie in haar meest extreme vormen.

Over het werk

Wittand is een van de bekendste en meest invloedrijke romans van Jack London en geldt als een klassieker van de avonturenliteratuur. Het boek verscheen in 1906 en vormt een tegenhanger van *The Call of the Wild*. Waar dat eerdere werk het verhaal vertelt van een gedomesticeerde hond die terugkeert naar het wilde leven, beschrijft *Wittand* het omgekeerde traject: de weg van een wild dier naar beschaving en menselijk vertrouwen.

Het verhaal speelt zich af in het ruige en onherbergzame landschap van het noorden tijdens de goudkoorts. In deze harde omgeving volgt de lezer *Wittand*, een wolfshond die opgroeit te midden van natuurgeweld, honger en strijd om overleving. Jack London beschrijft deze wereld met grote intensiteit en realisme. De natuur is geen decor, maar een bepalende kracht die het gedrag en het lot van mens en dier vormgeeft.

Wat *Wittand* bijzonder maakt, is de manier waarop London het perspectief van het dier benadert. Zonder te vervallen in sentimentaliteit of menselijke projecties, slaagt hij erin de innerlijke ontwikkeling van *Wittand* voelbaar te maken. Instinct, angst, gehoorzaamheid en agressie worden getoond als reacties op ervaring en omgeving. Het gedrag van het dier is geen morele keuze, maar een gevolg van omstandigheden, wat het verhaal een uitgesproken naturalistische inslag geeft.

Naast het avontuur bevat de roman een sterke morele en maatschappelijke dimensie. De verschillende menselijke personages die *Wittand* ontmoet, vertegenwoordigen uiteenlopende vormen van macht, wreedheid en mededogen. Door deze confrontaties onderzoekt Jack London thema's als geweld, onderdrukking, vertrouwen en de mogelijkheid tot verandering. De uiteindelijke transformatie van *Wittand* benadrukt niet de overwinning van de mens over de natuur, maar de kracht van begrip en verantwoordelijkheid.

Wittand is daarmee meer dan een spannend verhaal over overleven in de wildernis. Het is een roman over vorming, beïnvloeding en aanpassing, waarin de grens tussen natuur en beschaving voortdurend wordt bevraagd. De combinatie van fysieke spanning, psychologische diepgang en filosofische ondertoon maakt dit werk tot een blijvend relevant en aangrijpend onderdeel van de wereldliteratuur.

Inhoudsopgave

DEEL I.....	7
HOOFDSTUK I.....	7
HOOFDSTUK II	13
HOOFDSTUK III.....	20
DEEL II	28
HOOFDSTUK I.....	28
HOOFDSTUK II	35
HOOFDSTUK III.....	41
HOOFDSTUK IV	45
HOOFDSTUK V.....	53
DEEL III.....	57
HOOFDSTUK I.....	57
HOOFDSTUK II	65
HOOFDSTUK III.....	71
HOOFDSTUK IV	75
HOOFDSTUK V.....	79
HOOFDSTUK VI	85
DEEL IV	91
HOOFDSTUK I.....	91
HOOFDSTUK II	98
HOOFDSTUK III.....	104
HOOFDSTUK IV	108

HOOFDSTUK V.....	117
HOOFDSTUK VI	122
DEEL V	133
HOOFDSTUK I.....	133
HOOFDSTUK II	138
HOOFDSTUK III.....	144
HOOFDSTUK IV	152
HOOFDSTUK V.....	157

DEEL I

HOOFDSTUK I

HET SPOOR VAN HET VLEES

Donkere sparren stonden als een dreigende muur langs weerszijden van de bevroren waterloop. Een recente wind had de witte rijp van hun takken gestript; nu leunden ze naar elkaar toe, zwart en onheilspellend in het stervende licht. Een oneindige stilte lag over het land. Het land zelf was een woestenij, levenloos, roerloos, zo eenzaam en kil dat het niet eens droefheid ademde. Er school iets in van lachen, maar een lachen vreselijker dan welke droefheid ook – een lachen zonder vreugde, als de glimlach van de sfinx, koud als de rijp en doortrokken van de onverbiddelijke ernst der eeuwigheid. Het was de meesterlijke, onmededeelbare wijsheid van de tijd die spotte met de ijdelheid van het leven en de vergeefse moeite van het leven. Het was het Wilde, het ongetemde, het bevroren-hartige Noorderwilde. Toch leefde er iets in dat land, iets dat zich verzette. Langs de bevroren bedding trok een rij wolfachtige honden voort, zwoegend. Hun ruige vacht stond stijf van de rijp. Hun adem stolde in de lucht zodra hij hun bek verliet, spoot eruit in witte pluimen die neerdaalden op hun haren en daar bevroren tot ijskristallen. De dieren droegen tuigen van leer; leren lijnen verbonden hen met een slee die achter hen aan sleepte. De slee had geen glijders. Ze was gemaakt van stevig berkenbast en rustte met haar hele vlak op de sneeuw. De voorste rand was omhoog gekruld als een perkamentrol, om de zachte sneeuw die als een golf voor de slee oprees, omlaag en onder zich door te duwen. Op de slee, stevig vastgesjord, stond een lange, smalle kist van rechthoekige vorm. Er lagen nog andere dingen op – dekens, een bijl, een koffiepote en een koekenpan –, maar het voornaamste, hetgeen de meeste ruimte innam, was die lange, smalle kist.

Voor de honden uit ploeterde een man op brede sneeuwschoenen. Achter de slee volgde een tweede man. Op de slee, in de kist, lag een derde man wiens zwoegen voorgoed voorbij was – een man die het Wilde had overwonnen en neergeveld, zodat hij nooit meer zou bewegen of zich verzetten. Het is niet de aard van het Wilde om beweging te dulden. Leven is een belediging voor het Wilde, want leven is beweging; en het Wilde streeft er altijd naar beweging te vernietigen. Het bevriest het water om te verhinderen dat het naar zee stroomt; het jaagt het sap uit de bomen tot in hun machtige harten; en het meest woest en genadeloos van al treitert en verplettert het de mens – de mens, de meest

onrustige vorm van leven, die eeuwig in opstand is tegen het vonnis dat alle beweging ten slotte tot stilstand moet komen.

Maar voorop en achteraan, onbevreesd en onbuigzaam, zwoegden de twee mannen die nog niet dood waren. Hun lichamen gingen schuil onder bont en zacht geloid leer. Wimpers, wangen en lippen zaten zo dicht onder de ijskristallen van hun bevroren adem dat hun gezichten onherkenbaar waren geworden. Ze leken spookachtige maskers, doodgravers in een schimmige wereld bij de teraardebestelling van een geest. Toch waren het mannen, die doordrongen in een land van eenzaamheid, spot en stilte, nietige avonturiers die zich waagden aan een reusachtige onderneming, zichzelf stellend tegenover de macht van een wereld zo ver en vreemd en levenloos als de afgronden van de ruimte. Ze reisden zwijgend verder, hun adem sparend voor het werk van hun lichamen. Aan alle kanten drukte de stilte op hen, tastbaar als een aanwezigheid. Ze werkte op hun geest zoals de zware waterdruk op het lichaam van een duiker. Ze verpletterde hen onder het gewicht van een eindeloze uitgestrektheid en een onwrikbaar vonnis. Ze perste hen terug in de verste hoeken van hun eigen ziel en wrong alle valse hartstochten, alle overdreven hoogmoed en zelfoverschatting uit hen weg, tot ze zichzelf zagen zoals ze waren: eindig en nietig, stofdeeltjes die met zwakke list en geringe wijsheid rondbewogen te midden van het spel en tegenspel van de grote blinde krachten. Een uur ging voorbij, en nog een uur. Het bleke licht van de korte, zonloze dag begon te verbleken toen er een zwakke, verre kreet opsteeg in de stille lucht. Ze klom snel omhoog tot haar hoogste toon, bleef daar trillend en gespannen hangen en stierf toen langzaam weg. Het had de kreet van een verloren ziel kunnen zijn, ware het niet dat er een droeve felheid in school, een hongerige gretigheid. De voorste man draaide zijn hoofd tot zijn ogen die van de man achter hem ontmoetten. En toen, over de smalle kist heen, knikten ze elkaar toe. Een tweede kreet klonk, scherp als een naald door de stilte. Beide mannen bepaalden de richting. Hij kwam van achteren, ergens in de sneeuwvlakte die ze zojuist hadden doorkruist. Een derde kreet antwoordde, eveneens achter hen, maar iets meer naar links. ‘Ze zitten achter ons aan, Bill,’ zei de voorste man. Zijn stem klonk schor en onwerkelijk; hij had zichtbaar moeite met spreken.

‘Vlees is schaars,’ antwoordde zijn makker. ‘Ik heb dagenlang geen konijnsenspoor gezien.’ Daarna zwegen ze weer, al spitsten ze hun oren voor de jachtkreten die achter hen bleven opklinken. Toen de duisternis viel stuurden ze de honden naar een groepje sparren aan de rand van de waterloop en sloegen hun kamp op. De kist, naast het vuur, deed dienst als zitplaats en tafel. De wolfshonden, bijeengedrongen aan de andere kant van het vuur, gromden en

snaauwden naar elkaar, maar toonden geen neiging om de duisternis in te vluchten. 'Vind je ook niet, Henry, dat ze opvallend dicht bij het kamp blijven?' merkte Bill op. Henry, gehurkt bij het vuur en bezig de koffiepot met een stuk ijs op zijn plaats te houden, knikte. Hij zei niets tot hij op de kist was gaan zitten en begon te eten.

'Ze weten waar hun vel veilig is,' zei hij toen. 'Ze eten liever eten dan zelf eten te worden. Het zijn slimme beesten, die honden.' Bill schudde zijn hoofd. 'Och, ik weet niet.' Zijn kameraad keek hem nieuwsgierig aan. 'Voor het eerst dat ik jou iets over hun domheid hoor zeggen.'

'Henry,' zei de ander, langzaam kauwend op zijn bonen, 'heb je gezien hoe die honden tekeer gingen toen ik ze eten gaf?'

'Ze maakten meer herrie dan gewoonlijk,' gaf Henry toe.

'Hoeveel honden hebben we eigenlijk, Henry?'

'Zes.'

'Nou, Henry...' Bill hield even in om zijn woorden meer gewicht te geven. 'Zoals ik al zei, we hebben zes honden. Ik heb zes vissen uit de zak gehaald. Elke hond één vis, en toch, Henry, kwam ik één vis tekort.'

'Je hebt je vergist.'

'We hebben zes honden,' herhaalde de ander onverstoorbaar. 'Ik heb zes vissen gepakt. One Ear kreeg er geen. Ik ben later teruggegaan naar de zak en heb hem zijn vis gegeven.'

'We hebben maar zes honden,' hield Henry vol.

'Henry,' ging Bill verder, 'ik zeg niet dat het allemaal honden waren, maar er waren er zeven die vis kregen.'

Henry hield op met eten, keek over het vuur en telde de honden.

'Nu zijn het er zes,' zei hij.

'Ik heb die andere over de sneeuw zien wegrennen,' verklaarde Bill met kalme stelligheid. 'Ik heb er zeven gezien.'

Henry keek hem meewarig aan en zei: 'Ik zal blij zijn als deze reis erop zit.'

'Wat bedoel je daarmee?' vroeg Bill.

‘Ik bedoel dat deze vracht je op je zenuwen begint te werken, en dat je dingen gaat zien.’

‘Daar heb ik ook aan gedacht,’ antwoordde Bill ernstig. ‘En daarom, toen ik hem over de sneeuw zag wegrennen, heb ik in de sneeuw gekeken en zijn spoor gezien. Toen heb ik de honden nog eens geteld en er waren er nog steeds zes. Het spoor ligt er nu nog. Wil je het zien? Ik laat het je wel zien.’ Henry gaf geen antwoord, maar at zwijgend verder. Toen de maaltijd afgelopen was dronk hij zijn laatste kop koffie, veegde zijn mond af met de rug van zijn hand en zei:

‘Dus jij denkt dat het —’

Een lange, weeklagende kreet, fel en droevig, ergens uit het donker, onderbrak hem. Hij hield op, luisterde, en maakte zijn zin toen af met een gebaar naar het geluid: ‘— een van hén was?’

Bill knikte. ‘Ik zou veel liever dat denken dan iets anders. Je hebt zelf gehoord hoe de honden tekeer gingen.’

Kreet na kreet, en antwoordende kreten, maakten van de stilte een hels koor. Van alle kanten klonken ze op, en de honden verrieden hun angst door dicht tegen elkaar te kruipen, zo dicht bij het vuur dat hun vacht schroeide. Bill gooide er nog wat hout op voor hij zijn pijp aanstak.

‘Je bent nogal neerslachtig, geloof ik,’ zei Henry.

‘Henry...’ Hij zoog peinzend aan zijn pijp voor hij verderging. ‘Henry, ik zat te denken hoe ontzettend veel gelukkiger hij is dan jij en ik ooit zullen zijn.’ Met zijn duim wees hij omlaag naar de kist waarop ze zaten. ‘Jij en ik, Henry, als we doodgaan, mogen we blij zijn als er genoeg stenen op ons lijk worden gelegd om de honden van ons af te houden.’

‘Maar wij hebben geen familie en geen geld en al die dingen, zoals hij,’ antwoordde Henry. ‘Een begrafenis van zo’n afstand kunnen jij en ik ons niet veroorloven.’

‘Wat ik niet begrijp, Henry, is waarom iemand als hij – een lord of zoiets in zijn eigen land, iemand die nooit over eten of dekens hoefde in te zitten – waarom zo iemand naar deze godvergeten uithoeken van de aarde komt. Dat kan ik nou niet goed vatten.’

‘Hij had rustig oud kunnen worden als hij thuis was gebleven,’ beaamde Henry. Bill opende zijn mond om iets te zeggen, maar bedacht zich. In plaats daarvan wees hij naar de muur van duisternis die hen van alle kanten omsloot. In het

absolute zwart was geen enkele vorm te onderscheiden; alleen een paar ogen dat gloeide als hete kolen. Henry knikte naar een tweede paar, en een derde. Een kring van gloeiende ogen had zich om hun kamp gesloten. Nu en dan bewoog een paar ogen, of verdween om even later weer op te duiken. De onrust onder de honden groeide. Plotseling, in een golf van schrik, stormden ze naar de kant van het vuur die het dichtst bij de mannen lag, jankend en kruipend rond hun benen. In het gedrang werd een van de honden tegen de rand van het vuur geduwd; hij jankte van pijn en schrik toen de geur van geschroeide vacht de lucht vulde. De beroering deed de kring van ogen even onrustig verschuiven en iets terugwijken, maar toen de honden weer kalmeerden, sloot hij zich opnieuw.

‘Henry, het is een ramp dat we zo weinig patronen hebben.’ Bill had zijn pijp uitgerookt en hielp zijn makker de vachten en dekens uit te spreiden over de sparrentakken die hij voor het eten op de sneeuw had gelegd. Henry gromde en begon zijn mocassins los te rijgen.

‘Hoeveel patronen zei je dat je nog had?’ vroeg hij.

‘Drie,’ klonk het antwoord. ‘En ik wou dat het er driehonderd waren. Dan zou ik ze laten zien wat ze eraan hadden, verdomme!’ Hij schudde woedend zijn vuist naar de gloeiende ogen en begon zijn mocassins zorgvuldig voor het vuur te zetten.

‘En ik wou dat deze kou opbrak,’ vervolgde hij. ‘Twee weken lang vijftig graden onder nul. En ik wou dat ik nooit aan deze reis was begonnen, Henry. Ik vind er niks aan. Het voelt niet goed. En terwijl ik toch aan het wensen ben, wou ik dat de reis al achter de rug was en dat jij en ik nu bij het vuur in Fort McGurry zaten en een potje cribbage speelden – dat is wat ik wou.’ Henry gromde en kroop onder de dekens. Terwijl hij wegdoezelde werd hij gewekt door de stem van zijn kameraad. ‘Zeg, Henry, die andere die erbij kwam en een vis pakte – waarom vielen de honden hem niet aan? Dat zit me dwars.’

‘Je maakt je te druk, Bill,’ klonk het slaperige antwoord. ‘Zo ben je anders nooit. Hou nu je mond en ga slapen, dan ben je morgen weer de oude. Je maag is van streek, dat is alles.’ De mannen sliepen, zwaar ademend, zij aan zij onder één deken. Het vuur doofde langzaam uit en de gloeiende ogen kwamen dichterbij, sloten de kring nog nauwer om het kamp. De honden kropen angstig bijeen en gromden dreigend zodra een paar ogen te dicht naderde. Een keer werd hun lawaai zo hevig dat Bill wakker schrok. Voorzichtig, om zijn makker niet te wekken, kroop hij uit bed en gooide meer hout op het vuur. Toen de vlammen oplaaiden, weken de ogen verder terug. Hij keek achteloos naar de

samengedrongen honden, wreef in zijn ogen en keek nog eens scherp. Toen kroop hij terug onder de dekens.

‘Henry,’ zei hij. ‘Hé, Henry.’

Henry kreunde terwijl hij uit zijn slaap ontwaakte en vroeg: ‘Wat is er nu weer?’ ‘Niks,’ klonk het antwoord, ‘alleen zijn het er weer zeven. Ik heb net geteld.’ Henry nam de mededeling aan met een grom die overging in gesnurk toen hij weer wegzonk in slaap. Bij het eerste ochtendlicht was het Henry die wakker werd en zijn makker uit bed joeg. Het daglicht lag nog drie uur in de toekomst, hoewel het al zes uur was; in het donker bereidde Henry het ontbijt terwijl Bill de dekens oprolde en de slee gereedmaakte voor het vastsjorren.

‘Zeg, Henry,’ vroeg hij plotseling, ‘hoeveel honden zeiden we ook alweer dat we hadden?’

‘Zes.’

‘Fout,’ riep Bill triomfantelijk.

‘Wéér zeven?’ vroeg Henry.

‘Nee, vijf. Eentje is weg.’

‘Verdommel!’ riep Henry woedend, liet het koken staan en kwam tellen.

‘Je hebt gelijk, Bill,’ zei hij ten slotte. ‘Fatty is weg.’

‘En hij ging als een speer zodra hij begon. Je had hem niet eens meer kunnen zien door de rook.’

‘Geen schijn van kans,’ besloot Henry. ‘Ze hebben hem levend opgeslokt. Ik wed dat hij nog jankte toen hij door hun kelen ging, de ellendelingen!’

‘Het was altijd al een domme hond,’ zei Bill.

‘Maar zo dom hoeft je nou ook weer niet te zijn dat je zelfmoord pleegt.’ Hij keek de overgebleven honden een voor een taxerend aan en vatte in één oogopslag hun voornaamste eigenschappen samen. ‘Ik wed dat geen van de anderen dat zou doen.’

‘Je zou ze met een knuppel niet van het vuur weg kunnen jagen,’ beaamde Bill. ‘Ik heb altijd al gevonden dat er iets niet klopte met Fatty.’ En dit was het grafschrift van een dode hond op het Noordlandspoor – minder karig dan het grafschrift van menige andere hond, van menige man.

HOOFDSTUK II

DE WOLVIN

Na het ontbijt bonden ze het karige kampgerei stevig op de slee, draaiden ze de vrolijke vlammen de rug toe en stapten de duisternis in. Meteen klonken weer die fel droeve kreten, die door de kou en het donker heen naar elkaar riepen en antwoord gaven. Het praten verstomde. Om negen uur brak de dag aan. Tegen het middaguur kleurde de zuidelijke hemel roze, een teken dat de bolling der aarde zich tussen de zon op zijn hoogste punt en de noordelijke wereld schoof. Maar het roze vervaagde snel. Het grauwe daglicht dat overbleef hield stand tot drie uur, toen ook dat wegstierf en de sluier van de arctische nacht over het eenzame, stille land neerdaalde.

Naarmate het donkerder werd, kwamen de jachtkreten van rechts, links en achter hen dichterbij – zo dicht dat ze meer dan eens golven van schrik door de zwoegende honden joegen en hen korte ogenblikken van paniek bezorgden.

Toen ze na zo'n paniek de honden weer in het tuig hadden, zei Bill: 'Kon ik ze maar ergens wild zien vinden, zodat ze ons met rust lieten.' 'Ze werken op je zenuwen, dat wel,' beaamde Henry.

Daarna zwegen ze tot het kamp opgeslagen was.

Henry boog zich over de pruttelende bonenpot en voegde er ijs aan toe, toen hij opschrok van een klap, een uitroep van Bill en een scherp, pijnlijk gejang tussen de honden. Hij richtte zich op en zag nog net een vage gestalte over de sneeuw wegschieten, de duisternis in. Toen keek hij naar Bill, die tussen de honden stond, half triomfantelijk, half beteuterd: in de ene hand een stevige knuppel, in de andere de staart en een deel van het lichaam van een gerookte zalm.

'Hij heeft de helft te pakken gekregen,' zei Bill, 'maar ik heb hem toch een flinke tik verkocht. Hoorde je hem gillen?' 'Hoe zag hij eruit?' vroeg Henry. 'Kon ik niet goed zien. Maar vier poten, een bek, haar, net een hond.' 'Dan zal het wel een tamme wolf zijn.' 'Tam of niet, hij komt brutaal op voertijd binnenlopen en pikt zijn deel vis mee.'

Die avond, toen het eten op was en ze op de kist zaten te roken, sloot de kring van gloeiende ogen zich nog nauwer dan de vorige nacht.

‘Kon er maar een kudde elanden opduiken of zoiets,’ zei Bill, ‘dan lieten ze ons met rust.’ Henry gromde iets dat niet helemaal meelevend klonk. Een kwartier lang zaten ze zwijgend bijeen: Henry starend in het vuur, Bill naar de ogen die net buiten de vuurschijn brandden.

‘Ik wou dat we nu al Fort McGurry binnenliepen,’ begon Bill weer. ‘Hou op met dat gewens en geklaag,’ barstte Henry uit. ‘Je maag speelt op, dat is je kwaal. Neem een lepel soda in, dan word je weer zoet en gezellig.’

’s Morgens wekte Henry een stroom van hartgrondige vloeken uit Bills mond. Hij richtte zich op een elleboog op en zag zijn makker tussen de honden bij het opgestookte vuur staan, armen geheven in woede, gezicht vertrokken van drift.

‘Hél!’ riep Henry. ‘Wat is er nu?’ ‘Frog is weg,’ klonk het. ‘Nee toch.’ ‘Jawel, ik zeg het je.’

Henry sprong uit de dekens en telde de honden zorgvuldig. Toen vloekte hij met zijn kameraad mee op de macht van het Wilde, die hun weer een hond had ontstolen.

‘Frog was de sterkste van het stel,’ zei Bill ten slotte. ‘En dom was hij ook niet,’ voegde Henry eraan toe.

Zo werd het tweede grafschrift in twee dagen opgetekend.

Het ontbijt verliep somber. De vier overgebleven honden werden voor de slee gespannen. De dag herhaalde zich als de vorige: de mannen zwoegden zwijgend over het bevroren land. De stilte werd alleen doorbroken door de kreten van hun achtervolgers, die onzichtbaar op hun spoor bleven. Met het invallen van de namiddagduisternis klonken de kreten dichterbij, zoals de gewoonte van de roedel was; de honden raakten opgewonden en bang, en hun paniek verwarde het tuig en drukte de twee mannen nog meer terneer.

‘Zo, dat houdt jullie dwazen wel in bedwang,’ zei Bill die avond tevreden, rechtop staand nadat hij klaar was.

Henry liet het koken staan en kwam kijken. Niet alleen had Bill de honden vastgebonden, hij had het op zijn Indiaanse manier gedaan: om de hals van elke hond een leren riem, en daaraan, zo dicht bij de nek dat het dier er met zijn tanden niet bij kon, een stevige stok van vier, vijf voet lengte. Het andere eind van de stok zat met een leren riem aan een paal in de grond vast. De hond kon het leer aan zijn kant niet doorbijten, en de stok verhinderde hem het leer aan de andere kant te bereiken.

Henry knikte goedkeurend. ‘Dit is het enige dat One Ear ooit vasthoudt,’ zei hij. ‘Die knaagt leer door alsof het niets is, en razendsnel. Morgenochtend zijn ze er allemaal nog, zo fris als wat.’ ‘Daar wed ik om,’ zei Bill. ‘Mist er één, dan drink ik geen koffie meer.’ ‘Ze weten donders goed dat we niet geladen zijn om te schieten,’ merkte Henry op bij het slapengaan, met een gebaar naar de gloeiende kring om hen heen. ‘Als we er een paar kogels in konden jagen, zouden ze meer ontzag hebben. Elke nacht komen ze dichterbij. Haal het vuurlicht uit je ogen en kijk goed – daar! Zag je die ene?’

Een tijdlang vermaakten de mannen zich met het gadeslaan van vage gedaanten aan de rand van de vuurschijn. Als je strak naar een paar ogen in het donker keek, nam de vorm van het dier langzaam vaste contouren aan. Soms zagen ze de gedaanten zelfs bewegen.

Een geluid bij de honden trok hun aandacht. One Ear jankte snel en gretig, rukte aan zijn stok in de richting van het donker en viel dan weer woest aan op het hout met zijn tanden.

‘Kijk daar, Bill,’ fluisterde Henry.

Recht het vuurschijn in gleed een hondachtige gestalte, sluipend, zijdelings. Het dier bewoog met een mengeling van wantrouwen en stoutmoedigheid, hield de mannen in de gaten, maar zijn aandacht gold de honden. One Ear spande zich tot het uiterste aan zijn stok in de richting van de indringer en jankte van begeerte.

‘Die stomme One Ear lijkt niet erg bang,’ zei Bill zacht. ‘Het is een wolvin,’ fluisterde Henry terug, ‘en dat verklaart Fatty en Frog. Zij is de lokvogel van de roedel. Ze lokt een hond naar buiten, en dan vallen de anderen hem aan en vreten hem op.’

Het vuur knetterde. Een blok viel uiteen met een luid gesis. Bij dat geluid sprong het vreemde dier terug in het donker.

‘Henry, ik zit te denken,’ zei Bill. ‘Wat denk je?’ ‘Ik denk dat zij degene was die ik met de knuppel geraakt heb.’ ‘Geen twijfel aan,’ antwoordde Henry.

‘En hier wil ik nog bij zeggen,’ ging Bill verder, ‘dat die bekendheid met kampvuren verdacht en onfatsoenlijk is.’ ‘Ze weet meer dan een fatsoenlijke wolf behoort te weten,’ stemde Henry in. ‘Een wolf die op voertijd tussen de honden durft te komen, heeft ervaring.’ ‘Ouwe Villon had ooit een hond die met de wolven meeliep,’ peinsde Bill hardop. ‘Ik heb hem zelf neergeschoten in een elandenweide bij Little Stick. Ouwe Villon huilde als een kind. Drie jaar niet

gezien, zei hij. Al die tijd bij de wolven.’ ‘Dan heb je gelijk, Bill. Die wolf is een hond, en ze heeft al menigmaal vis uit mensenhand gegeten.’ ‘En als ik de kans krijg,’ zei Bill vastberaden, ‘wordt die wolf-die-een-hond-is gewoon vlees. We kunnen geen dieren meer missen.’ ‘Maar je hebt nog maar drie patronen,’ wierp Henry tegen. ‘Ik wacht op een zeker schot,’ was het antwoord.

’s Morgens pookte Henry het vuur op en kookte het ontbijt terwijl Bill nog snurkte.

‘Je sliep te lekker om je wakker te maken,’ zei Henry toen hij hem eruit joeg. Bill begon slaperig te eten. Hij merkte dat zijn kop leeg was en reikte naar de pot. Maar die stond buiten bereik, naast Henry.

‘Zeg, Henry,’ zei hij zacht verwijtend, ‘ben je iets vergeten?’ Henry keek zorgvuldig om zich heen en schudde zijn hoofd. Bill hield de lege kop omhoog. ‘Geen koffie voor jou,’ kondigde Henry aan. ‘Op?’ vroeg Bill ongerust. ‘Nee.’ ‘Denk je dat het mijn maag bederft?’ ‘Nee.’

Bills gezicht kleurde rood van kwaadheid. ‘Dan ben ik reuze benieuwd naar je uitleg,’ zei hij. ‘Spanker is weg,’ antwoordde Henry.

Zonder haast, gelaten, draaide Bill zijn hoofd om en telde vanaf zijn zitplaats de honden. ‘Hoe is dat gebeurd?’ vroeg hij dof. Henry haalde zijn schouders op. ‘Geen idee. Tenzij One Ear hem losgebeten heeft. Zelf kon hij het niet, dat is zeker.’ ‘Die verdomde rakker,’ zei Bill langzaam en ernstig, zonder een spoor van de woede die in hem woedde. ‘Omdat hij zichzelf niet los kon bijten, bijt hij Spanker los.’ ‘Hoe dan ook, Spankers zorgen zijn voorbij,’ zei Henry. ‘Tegenwoordig is hij al verteerd en rent hij rond in de buiken van twintig verschillende wolven.’

‘Neem wat koffie, Bill.’ Maar Bill schudde zijn hoofd. ‘Toe nou,’ drong Henry aan, en hij hief de pot. Bill schoof zijn kop opzij. ‘Geen sprake van. Ik zei dat ik geen koffie zou drinken als er een hond verdween, en dat doe ik ook niet.’ ‘Het is goeie koffie,’ lokte Henry.

Maar Bill bleef koppig en at zijn droge ontbijt met gemompelde vloeken op One Ear voor de streek die hij had uitgehaald.

‘Vannacht bind ik ze zo vast dat ze elkaar niet kunnen bereiken,’ zei Bill toen ze weer op weg gingen.

Ze hadden nog geen honderd meter afgelegd of Henry, die vooropliep, bukte zich en raapte iets op waar zijn sneeuwschoen tegenaan was gestoten. Het was

donker, hij kon het niet zien, maar hij herkende het op de tast. Hij wierp het achter zich, zodat het tegen de slee sloeg en doorrolde tot het bij Bills sneeuwschoenen bleef liggen.

‘Misschien kun je dit nog gebruiken,’ zei Henry.

Bill slaakte een kreet. Het was alles wat van Spanker over was: de stok waaraan hij vastgebonden had gezeten. ‘Ze hebben hem met huid en haar opgevreten,’ zei Bill. ‘De stok is brandschoon. Het leer is van beide kanten afgevreten. Ze hebben honger, Henry, een honger die ons nog lelijk parten zal spelen voor deze reis voorbij is.’

Henry lachte uitdagend. ‘Ik ben nog nooit zo door wolven achtervolgd, maar ik heb ergere dingen meegemaakt en toch gezond gebleven. Er is meer dan een handvol van die ellendelingen voor nodig om mij klein te krijgen, Bill, jongen.’ ‘Ik weet het niet,’ mompelde Bill onheilspellend. ‘Je merkt het wel als we in McGurry aankomen.’ ‘Ik voel me niet bepaald enthousiast,’ hield Bill vol. ‘Je bent uit je humeur, dat is het,’ oordeelde Henry. ‘Je hebt kinine nodig, en zodra we in McGurry zijn krijg je een flinke dosis.’

Bill gromde zijn onenigheid met die diagnose en zweeg. De dag verliep als alle andere. Licht om negen uur. Om twaalf uur kleurde de zuidelijke horizon door de onzichtbare zon; daarna begon het koude grijs van de middag dat drie uur later in nacht zou overgaan. Juist nadat de zon tevergeefs had geprobeerd zich te tonen, trok Bill het geweer onder de sjorringen vandaan en zei: ‘Ga jij maar door, Henry. Ik ga kijken wat ik zien kan.’ ‘Blijf liever bij de slee,’ protesteerde zijn makker. ‘Je hebt nog maar drie patronen, en je weet niet wat er kan gebeuren.’ ‘Wie klaagt er nu?’ vroeg Bill triomfantelijk. Henry gaf geen antwoord en ploeterde alleen verder, al wierp hij vaak bezorgde blikken achterom in de grauwe eenzaamheid waarin zijn kameraad verdwenen was. Een uur later dook Bill weer op, gebruikmakend van de korte bochten die de slee moest omzeilen.

‘Ze zwerven wijd uit,’ zei hij, ‘ze volgen ons en speuren tegelijk naar wild. Ze zijn zeker van ons, maar ze weten dat ze moeten wachten. Ondertussen pakken ze alles wat eetbaar is en voor het grijpen ligt.’ ‘Je bedoelt dat ze denken zeker van ons te zijn,’ verbeterde Henry scherp.

Maar Bill negeerde hem. ‘Ik heb er een paar gezien. Ze zijn vel over been. Weken geen hap gehad, schat ik, behalve Fatty, Frog en Spanker – en met zoveel dieren was dat zo op. Hun ribben lijken wasborden, hun magen plakken tegen hun ruggengraat. Ze zijn wanhopig, dat kan ik je vertellen. Straks worden ze dol, en dan moet je oppassen.’